

רקמות צבעוניות וכתמים שחורים מסביב לצוואר

רוני סומק

בשיר אבר-רביע הוא לכאורה צייר המסרב להשתחרר מן הספונטא-ניות, מסרב להשתחרר מן הצבעים הבסיסיים של המדבר שהם צבע של אדמה, צבע של שמש וצבע של אנשים אשר חיים בין אותה אדמה ואותה שמש. אך צבעים אלה הינם, לדעתי, צבעי הסוואה ואפילו הריקמות הבדואיות המצויירות בפסי אורך צבעוניים ברבים מן הציורים מחפות אך במעט על הרגשת המחנק שהיא ההרגשה האמיתית בציורי באשיר אבו רביע. הרגשת המחנק כרוכה בנסיון לצייר מיתולוגיה בדו-אית, לצייר את האיזון העדין שביחסי החיים בין האדם לסביבה ולגלות שזהו בעצם סביבה מנותקת, סביבה שכמה ק"מ צפונית לה מתנהלים אנשים לפי יחסי חיים אחרים.

לרבות מן הנשים הבדואיות שאבו רביע מצייר יש פנים המכוסות בצעיפים ויש כתמים שחורים מתחת לצוואר, והנסיון להבליט את יופי הצעיפים מבליט את הקושי להשתחרר מיופי זה. טעות אופטית דומה מתרחשת בציורי דהרות הסוסים אשר לכאורה מבליטים את ה'הדר הבדואי' ולמעשה מבליטים כמה לא מצליח אפילו 'הדר' זה למלא את הפערים.

בציורים רבים נערך העימות על הבד: מטרסים מטילים טילים על המאהל או טיל מול יונה מול ראש בדואי וכדי להתגבר על חומרת ה'עימות הישיר' מצויד העימות בצבעים מרביבים, ובכלל, רבים מן הציורים דומים ב'אוירתם לארבע שורות של המשורר עומר כיאם:

"הרקיעים-מעגל, בתוכו נכאב, נכמש.
גלי ג'יחון — טיפה מים דמעות אנוש.
התופת — זיק מלהבות אש יסורינו.

העדן — רגע לא גאלוהו רגזה ורוש" ●